

Сьогодні

Урок

№25

Форми суходолу Землі.
Рельєф: гори, горби,
височини, яри, балки та
рівнини

Мета уроку:

- формувати знання про основні форми рельєфу,
- класифікацію рівнин та гір за різними ознаками,
- навчитися знаходити карті найбільші гори та рівнини світу,
- розвивати вміння працювати з різними джерелами інформації, аналізувати, робити висновки,
- розвивати критичне мислення,
- виховувати пізнавальний інтерес.

Сьогодні

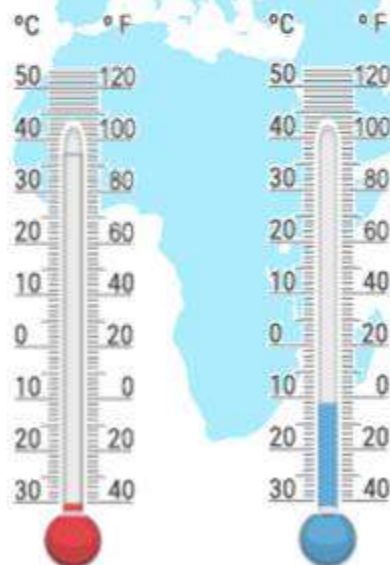
LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

**Земна поверхня
нерівна: в одних
місцях вона рівнинна,
в інших піднімаються
гори, є ділянки
знижені і, навпаки,
підвищені.**

Усі нерівності
земної поверхні
складають **рельєф**.

Чому рельєф постійно змінюється

Чинники, які впливають на зміну форми поверхні землі

Внутрішні

Підйоми та опускання
великих масивів
суходолу
вулкани
землетруси

Зовнішні

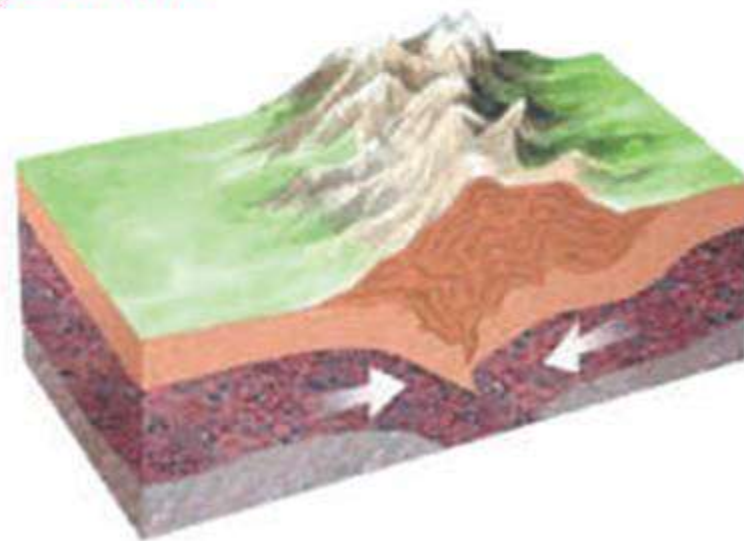
Енергія Сонця
вода
вітер,
льодовики
діяльністю людини

Під впливом інтенсивних
 внутрішніх сил Землі
 відбувається процес
 формування гірських систем
 – горотворення.

Прочитайте текст
в підручнику.

- Під впливом інтенсивних внутрішніх сил Землі (підйоми та опускання великих масивів суходолу, виверження вулканів, землетрусів) відбувається процес формування гірських систем — **горотворення**.

**Вода камінь
точить.**

Вивітрювання

Сукупність зовнішніх процесів, які руйнують гірські породи на поверхні Землі, називають **вивітрюванням**.

Розрізняють **фізичне, хімічне і біологічне** вивітрювання.

Фізичне вивітрювання – розтріскування порід через коливання температур,

хімічне – зміна їхнього складу під впливом повітря і води,

біологічне – руйнування організмами.

Фізичне вивітрювання

Хімічне вивітрювання

Біологічне вивітрювання

Які бувають форми рельєфу суходолу

Форми рельєфу можуть бути **опуклими** (гори, горби, височини) та **ввігнутими** (яри і балки).

Виділяють дві основні форми Землі:

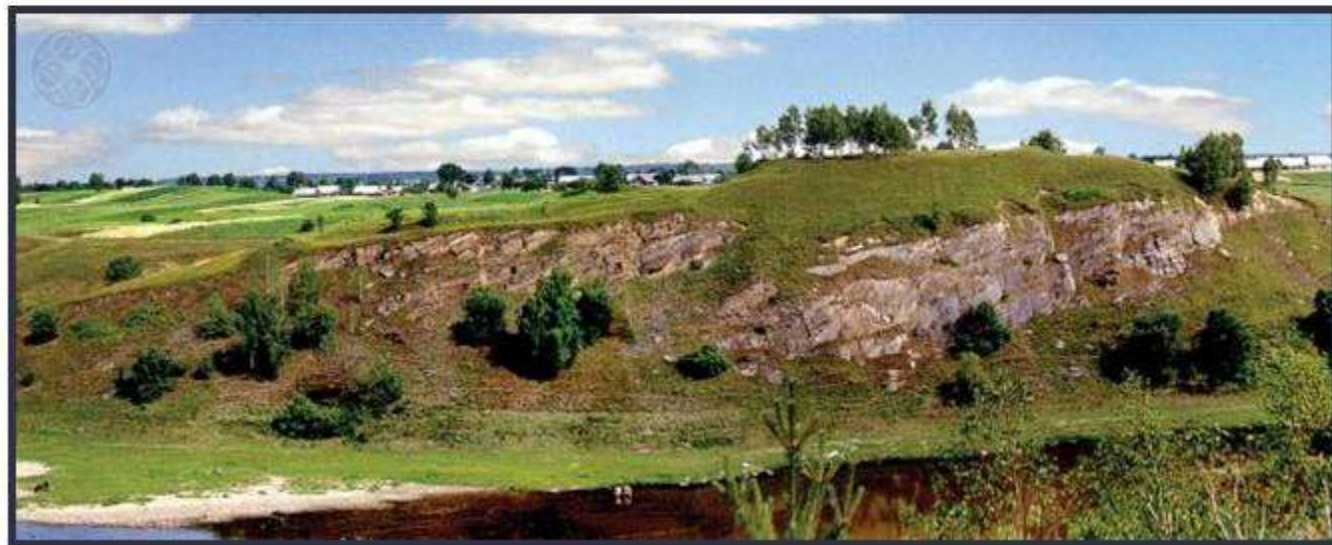
Рівнини

Гори

Опуклі форми рельєфу: гори, горби, височини

Ввігнуті: яр і балка

Рівнини – це території суші, які мають рівну поверхню.

Що трапляється на рівнинах?

На рівнинах трапляються ліс, поле, луки, річки, озера, невеличкі підвищення – пагорбки та яри.

Рівнини поділяються на:

НИЗОВИНИ

ВИСОЧИНИ

плоскогір'я

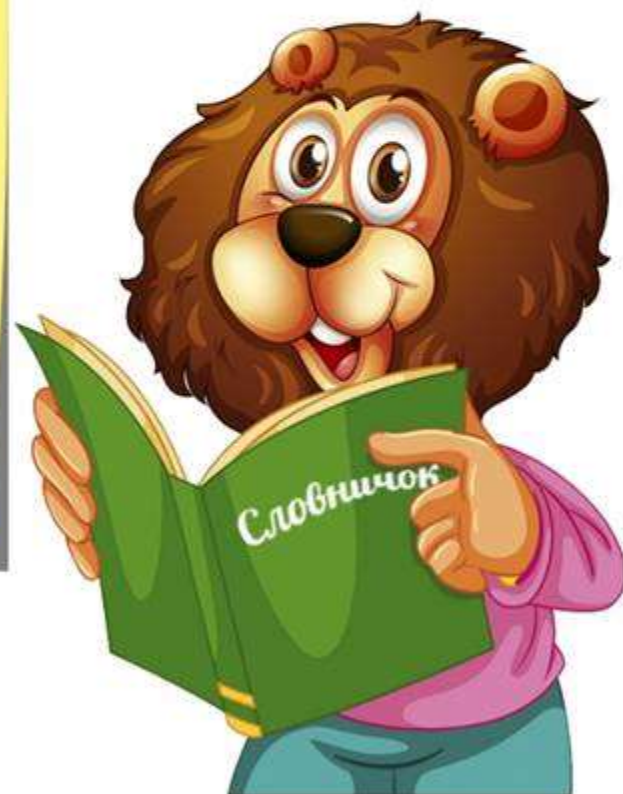

Крім рівнин і височин, до форм земної поверхні належать гори.

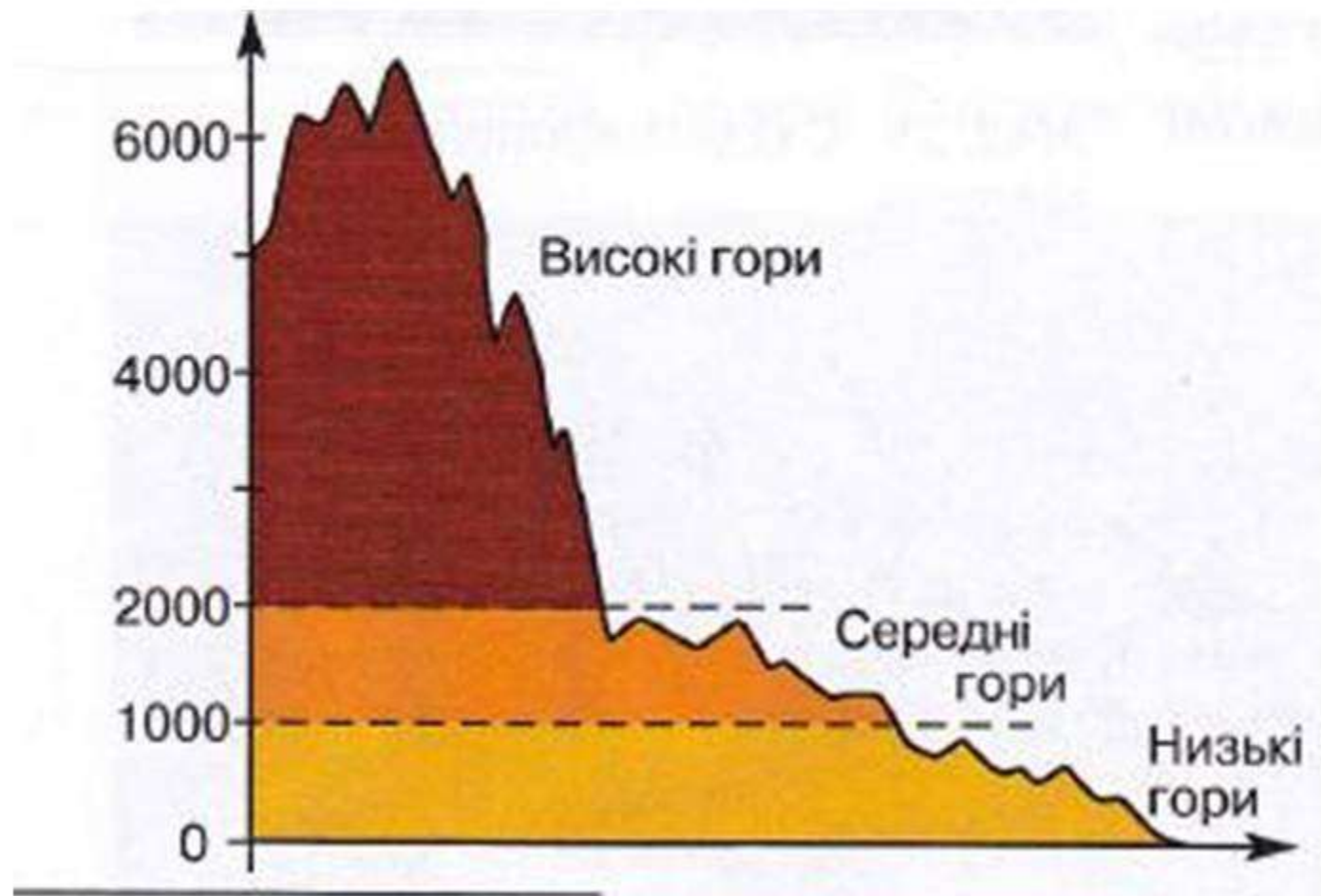

Гори – ділянки
земної поверхні, що
дуже підняті над
рівнинами.

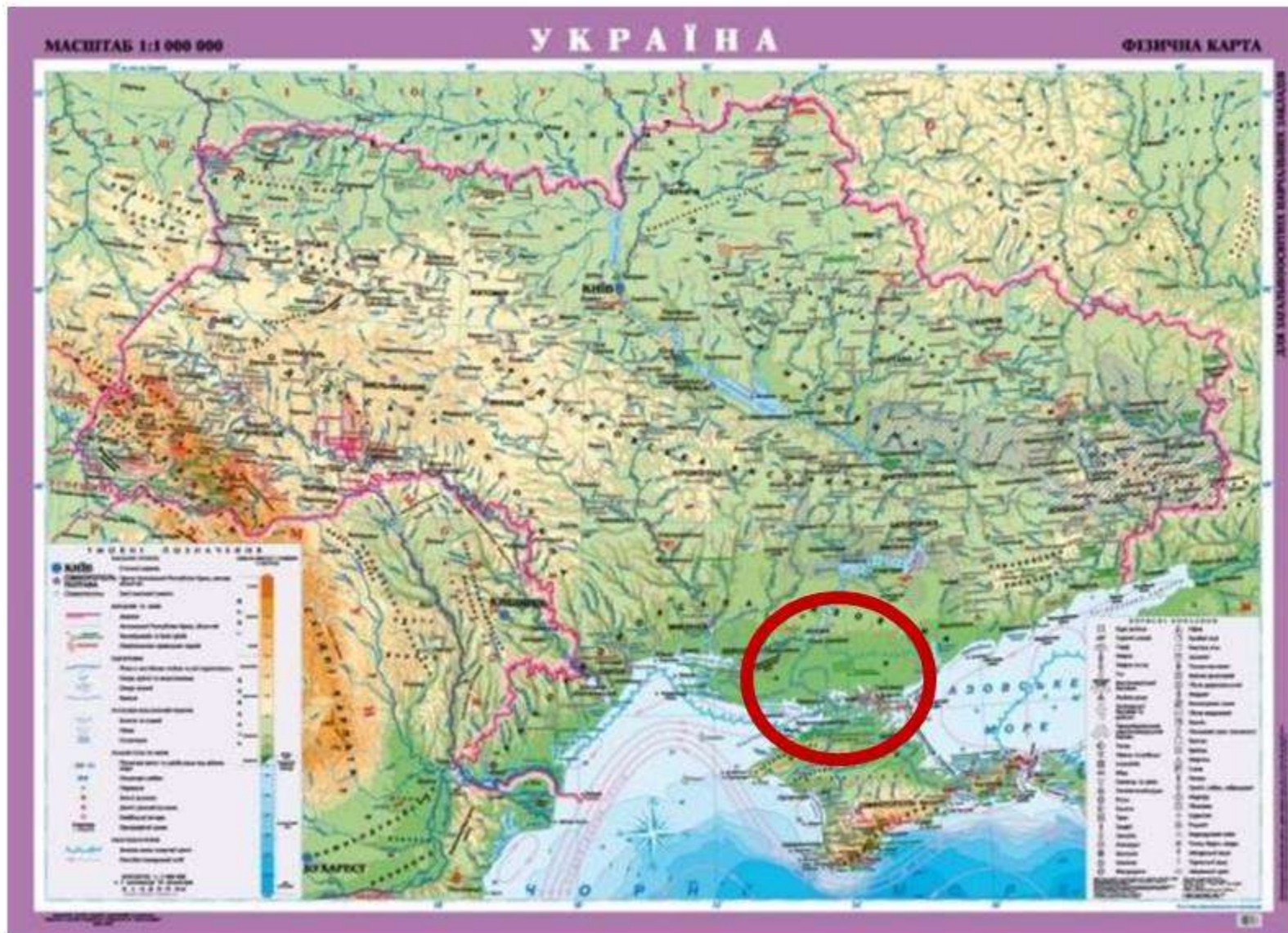

Гори займають лише третину поверхні
суходолу Землі.

Гора Еверест – найвища вершина земної кулі, розташована в Гімалаях. Її висота становить 8848 м над рівнем моря.

Причорноморська низовина

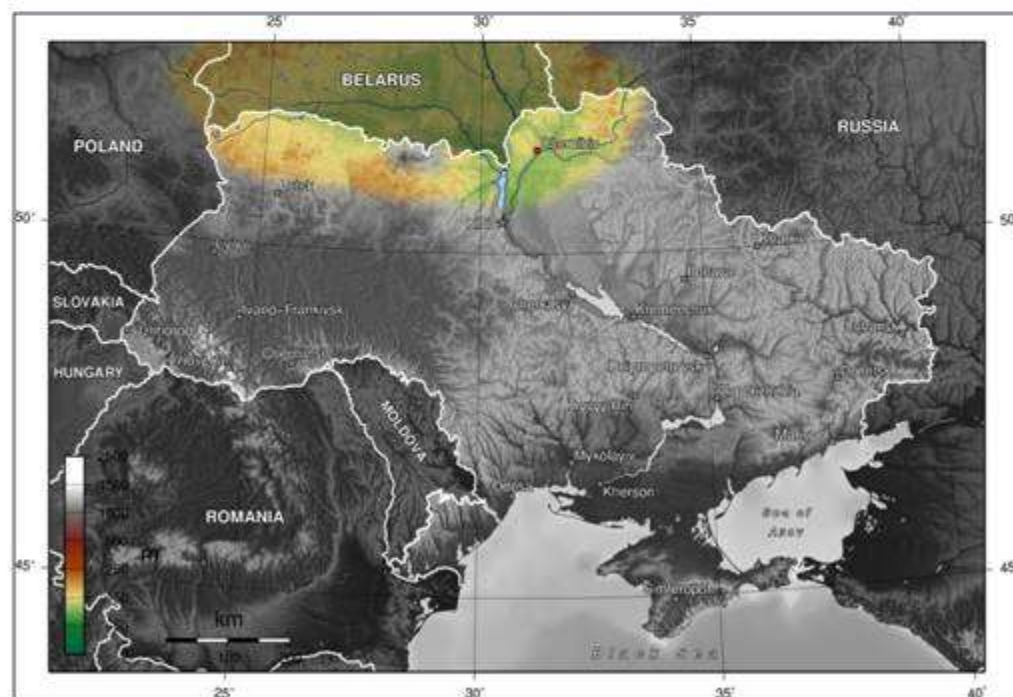

Придніпровська низовина

Поліська низовина

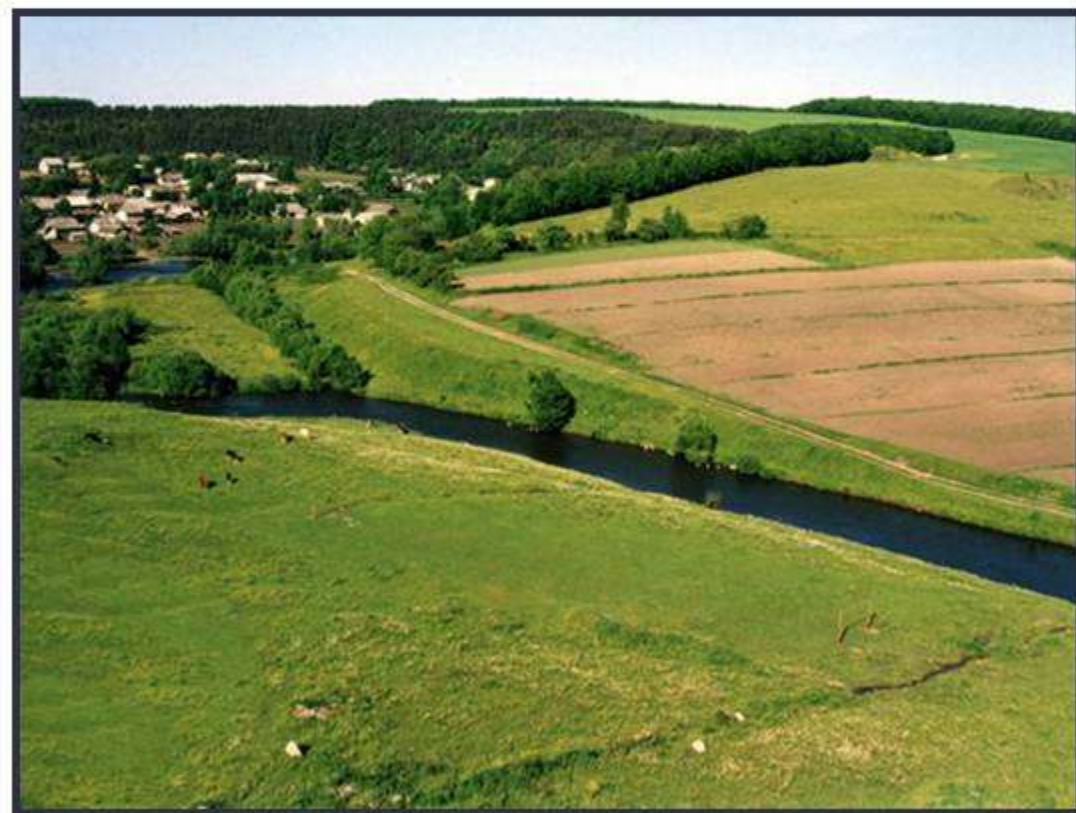
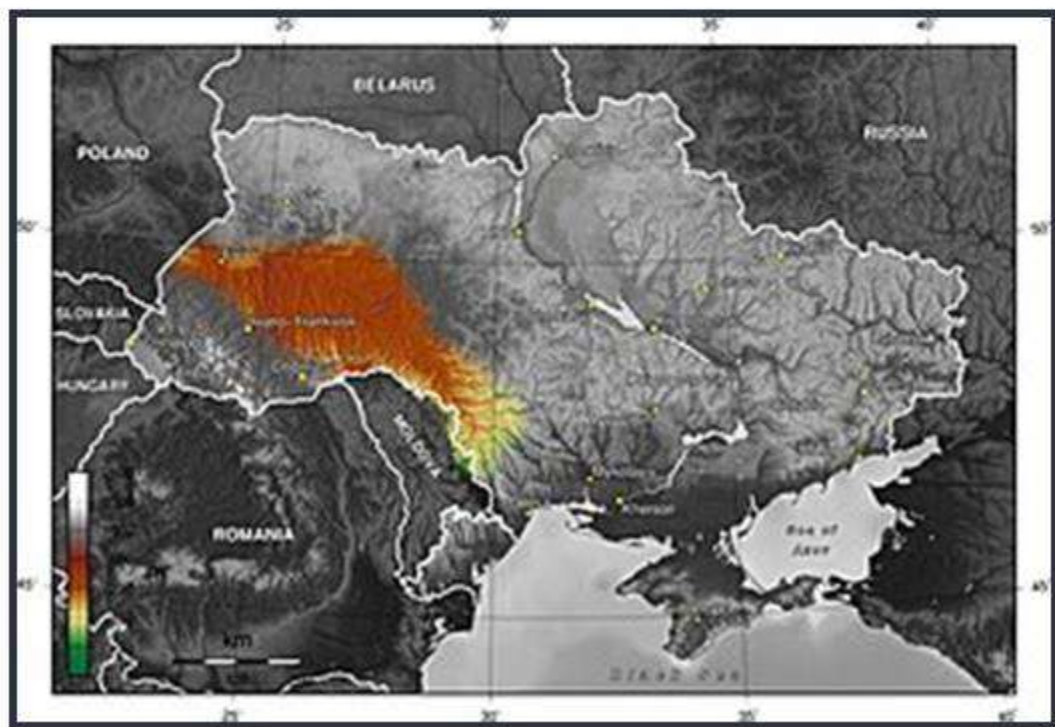

Подільська височина

Волинська височина

Порівняй горб і гору. Що в них спільного? Чим вони відрізняються?

Підручник с. 101-104 читати і
переказувати.

Записати в зошит:

1. Чинники, які впливають на зміну форми поверхні землі (Слайд 6).
2. Які бувають форми рельєфу суходолу? (Слайд 14).
3. Рівнини поділяються на: (Слайд 19).

Помандруйте картою.
Відшукайте найбільші рівнини
і найвищі гори світу.

**Яке зернятко настрою
ви покладете у свій
рюкзачок?**

